

1. BADANIE WPŁYWU STĘŻENIA SUBSTRATÓW NA SZYBKOŚĆ REAKCJI CHEMICZNEJ

WYKONANIE ĆWICZENIA:

Do pięciu probówek odmierzyć pipetą podane w tabeli poniżej objętości roztworu $0,5 \text{ mol/dm}^3$ tiosiarczanu sodowego $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$, a następnie drugą pipetą odpowiednie objętości wody destylowanej. Do tak przygotowanych roztworów kolejno dodawać, także za pomocą pipety, po 1 cm^3 1 mol/dm^3 kwasu siarkowego H_2SO_4 , mieszać i stoperem mierzyć czas t od chwili wprowadzenia kwasu do wystąpienia wyraźnego, jednakowego we wszystkich probówkach zmętnienia roztworu (doświadczenie wykonujemy osobno dla każdej probówki). Uzyskane wyniki zanotować w tabeli.

OPRACOWANIE WYNIKÓW:

Wystąpienie opalescencji (zmętnienia) roztworu jest wynikiem wydzielania się siarki w reakcji:

Czas t , który upływa od chwili rozpoczęcia reakcji do wystąpienia opalescencji, jest odwrotnie proporcjonalny do szybkości, z jaką przebiega reakcja i zależy od stężenia substratów. Odwrotność wartości t można uważać za miarę szybkości reakcji wyrażoną w umownych jednostkach. Stężenie substratów należy wyliczyć z odpowiednich danych w umownych jednostkach $a/(a+b)$ (ułamek objętościowy).

Na podstawie obliczeń należy wykonać wykres zależności: $1/t = f(a/(a+b))$.

Tabela pomiarów i wyników – badanie wpływu stężenia substratów na szybkość reakcji

Nr probówki	Objętość [cm^3]		Stężenie $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ $a/(a+b)$	Czas reakcji t [s]	Szybkość reakcji $1/t$ [s^{-1}]
	$\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ a	H_2O destyl. b			
1	6	0			
2	5	1			
3	4	2			
4	3	3			
5	2	4			